

Istentisztelet – Szentháromság ünnepe utáni 18. hálaadó vasárnapon

Budapest-Fasor, 2021. október 3. 11:00; MGYTK

<https://youtu.be/YyQ0e1IdjDM>

Mindenki várakozva néz rád, és te idejében adsz nekik eledelt. (Zsolt 145,15)

Lekció/olvasmány: Mt 22,34-40

Amikor a farizeusok meghallották, hogy [Jézus] a szadduceusokat elhallgattatta, összegyűltek. Egyikük pedig, egy törvénytudó, kísértetni akarta őt, és megkérdezte tőle: Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben? Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták.

Textus/a prédikáció alapigéje: Jer 1,10-11.17; Zsolt 23,1-6

Lásd, én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj! Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: Mit látsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Mandulavesszőt látok. Az ÚR pedig ezt mondta nekem: Jól látod, mert gondom van rá, hogy igémet beteljesítsem. ... Övezd fel derekadat és indulj, hirdesd nekik mindazt, amit én parancsolok!

Dávid zsoltára. Az ÚR az én pásztorom, nem szűkölködöm. Fűves legelőn terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüdíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az ÚR házában lakom egész életemben.

Kedves Gyülekezet!

A kijelölt prédikációs igeszakasz egy kisebb rész Jeremiás próféta elhívástörténetéből. Zárójelben szerepel ma egy másik ajánlott bibliai rész is, a 23. Jó pásztor zsoltár, melynek témája az az isteni figyelem és gondviselés, amit Isten népe/nyája megtapasztal földi élete/vándorlása során. Olyan negatív és pozitív képeket és kifejezéseket tartalmaz e két szakasz, amik valójában tehát Istenről és rólunk beszélnek.

Az építés, a plántálás, az isteni szó és akarat beteljesedése, a nyáját a felüdülés fűves legelőihez és csendes vizeihez biztos utakon terelő-vezető jó pásztor képe, Isten oltalmazó jelenlétének a szép képei mellett itt sorakoznak a gyomlálás, az irtás, a pusztítás, a rombolás, a halál árnyékában járás, a vessző és bot első hallásra sokkal kevésbé kedves képei is. Okkal van ez így, de ahhoz, hogy ezt megértsük, meg kell ismernünk és végig kell gondolnunk az egyes szavak értelmét.

Gyomlálás, irtás, pusztítás, rombolás: Kertészeti és mezőgazdasági alaptétel, hogy a kert és a növények legjobb ápolója a kés, a kapa és a balta. Metszeni kell a fákat, bokrokat, ahhoz hogy teremjenek és azért, hogy ne terjeszkedjenek kedvükre. Az építő munkáknak is lényeges eleme az építkezések és felújítások előtti rombolás. Szükséges lebontani, kivésni, leverni, kidobni, eltakarítani a régit, az omladozót, a veszélyeset – mindazt, ami az új útjában áll vagy ami az újat készíti elő.

A halál árnyékának völgyében járás, a bot és a vessző jelentésének megértésében az ókori izraeli pásztorok mikéntjének az ismerete segít. A Szentföld vidéke hegyes, köves, sivatagos, kopár, a megművelhető terület kicsi és kevés a kövér legelő. A pásztorok a nyájaikkal ezért folyamatos mozgásban vannak azért, hogy dús fűves réteket és tiszta vizet találjanak. Az út egyik völgytől a másikig azonban sötét a hegyek árnyéka miatt, emellett lejtős, szakadékos, sziklás, köves, omladékos. Rendre fennáll az eltévedés, a baleset és a szakadékba zuhanás veszélye. Ilyen helyen, mely szó szerint a halál árnyékának völgye, vezetni kell az állatokat és védeni: vesszővel és pásztorbottal. A vessző igazából egy vassalt fadorong, amivel a nyájra támadó vadállatokat veri vagy riasztja el a pásztor. A pásztorbottal az elkószáló állatot húzza finoman vissza a nyáj soraiba a bot kampós végű felének az állat lábába akasztásával. A vesszőt és a botot a pásztor tehát nem fenytető, hanem védelmező eszközökként használja a nyáj pásztorlása, vezetése során.

Dér Katalin írja *A zsoltárok misztériuma* c. könyvében (Kairosz, 2015.): „A helyes irányt, a zsoltár igaz ösvényét egyedül a pásztor ismeri. Ezért ő nem terelgetheti a nyáját, mögötte ballagva, mint a magyar pásztor, ki – terelgeti nyáját, fújja furulyáját, bú nélkül éli világát – a nyáj meg csak megy, amerre lát, mindenütt talál jó fűvet. A Szentföldön nem. Itt az úgynevezett vezetési pásztorlás járja.” Vessző-

vel és bottal védelmezve, elől járva-vezetve – zöldelő, erőt adó fű és nem állott, zavaros, hanem tiszta, üdítő vizek felé. Igaz, helyes, egyenes ösvényen, azaz a nyáj és a legelő közti legrövidebb úton.

A fentiek tekintetében kimondhatjuk, először Jeremiás hat igéjéhez és a növénytermesztés valamint az építkezés képeihez kapcsolódóan – gyomlálás, irtás, pusztítás, rombolás, építés, plántálás –, hogy az Istenhez fűződő kapcsolatunkban is kialakulhatnak olyan akadályok és gátak, melyek felett szükséges kimondani a metszés, a rombolás, a kiirtás ítéletét. Azért, hogy Isten azok romjain, azok helyén elkezdhesen valami jót és újat építeni – aminek aztán az életünkben és az emberi kapcsolatainkban is érezhető lesz az áldásos hatása.

Mik lehetnek ezek az akadályok, amik gátolják azt, hogy a pásztor Isten minket, juhait igaz és egyenes ösvényen vezethesse, óvón és védelmezőn? Az említett Dér Katalin könyv egy kisebb fejezetet e kérdés megválaszolásának is szentel (Vö.: 67-70. o.).

1. Az első, amikor mi magunk bonyolítjuk meg és tesszük kacskaringóssá az életünket, amikor az Isten mutatta egyenes utak helyett trükközünk és a magunk feje után megyünk.
2. Isten vezetése átélésének másik akadálya a belátásunk és a bűnbánatunk hiánya lehet. Amikor nem vagyunk képesek észrevenni és belátni a hibáinkat, a vétkeinket, azt, hogy rosszul csináltunk valamit.
3. A harmadik komoly akadály a józan ész hiánya, az értelem, a logikus gondolkodás hiánya. Ami tud előrelátó lenni, ami fel tudja mérni szavak és tettek következményeit.
4. Az isteni vezetést akadályozza azután az is, amikor nem kérünk tanácsot tőlünk okosabbaktól, tapasztaltabbaktól, az életet az emberi természetet, Isten igéjét nálunk jobban ismerőktől. Pedig ez a bölcsesség jele. A Példabeszédek könyve is megírta, hogy hiú, felfuvalkodott, önhitt, felelőtlen, azaz bolond ember az, aki mindenben csak a maga ötleteit, véleményét, döntéseit tartja jónak és csak a maga utait és látásmódját helyesli. (12,15) Mi, lelkipásztorok azért kutatjuk kommentárokból és cikkekben a bibliai igék jelentését, üzenetét, és azért hallgatjuk egymás prédikációit is, hogy jobban értsünk és ne a magunk elképzelései után menjünk, hiszen tétje van annak, hogy mit adunk tovább.
5. Az isteni vezetés felismerését ennek az ellenkezője, a valakitől való kóros lelki függés is gá-

tolja. Ha pl. egy-egy népszerű lelki vezető véleményét kritika nélkül, mindenestül elfogadjuk és lekövetjük. Pál is utal ennek veszélyére és azt tanácsolja nekünk, hogy érett, nagykorú keresztényekként mindent vizsgáljunk meg és csak azt tartsuk meg, ami jó. (1Thessz 5,21)

6. Negatív érzések, lelki sérelmek, rossz passz, feldolgozatlanul mélyre temetett traumák, belső sebek is akadályozhatják Isten vezetésének felismerését. Mert ilyenkor a negatív lelkületünk és érzéseink uralkodnak rajtunk, melyek gúzsba kötnek minket és nem vagyunk miattuk képesek sem józanul, tisztán gondolkodni és cselekedni, sem arra mozdulni, amerre pedig Isten terelne minket. Ilyenkor a terheink lerakása, bűneink megvallása és a megbocsátás az, ami segít.
7. Az sem jó, ha Isten vezetését különleges csak spirituális élmények átélésében, belső sugallatok és megérzések formájában várjuk. Olykor lehet ilyen, de összhangban kell lennie Isten igéjével. Mert vezetést kapni elsősorban ebből, az Írás tanulmányozásából és megtartásából lehet. Ez a vezetés igazi természete és módja.
8. Végül azt sem várhatjuk, hogy Isten döntsön helyettünk. Ő vezetni akar minket, nem pedig megmondani, hogy házasodjunk-e vagy sem, hány gyereket vállaljunk, milyen bútort vagy autót vegyünk. Isten a parancsolataival, a tiltásaival, a tanításával, a tanácsaival vezet minket igaz, vagyis egyenes ösvényen – és emellett a rá figyelők életében Szentlelke által még kiformalja azt a lelkületet és értékrendet is, ami aztán majd meghatározza az akaratunkat, a döntéseinket, a céljainkat. Így lehetünk képesek arra, hogy szabad akaratunkból tegyük Isten akaratát – arra vonatkozóan is, hogy ezt a gyönyörű bolygót, amin élünk és ami éltet is minket, hogyan gondozhatjuk, gyógyíthatjuk és óvhatjuk még nagyobb felelősséggel és odafigyeléssel.

Engedjük, Testvérek, hogy Isten lerombolja lelki fejlődésünk gátjait! Hagyjuk magunkat formálni és vezetni Isten szava és lelke által! Akkor beteljesítjük legfontosabb parancsolatát, az ő, önmagunk és felebarátaink, teremtsébeli társaink szeretetét. És akkor megtapasztalhatjuk azt is, hogy milyen jó Isten vezetett, felüdült, óvott és áldott gyermekének lenni és a ránk bízott drága embereket hozzá hasonlóan vezetni, róluk és kisebb-nagyobb közösségeinkről hozzá hasonlóan gondoskodni. Imádkozzunk!

Irgalmas és jóságos Istenünk, köszönjük, hogy pásztorunk vagy. Add, hogy elfogadjuk vezetésedet és

megértsük, hogy egy parancsolatod és egy utad van: a szeretet. Indíts minket erre, őszinte szeretetre, hogy embertársaink, világunk és földünk javát szolgálva és a te tetszésed szerint éljünk, a ránk bízottakat ésszel, hittel, felelősen, bölcsen, Szentlelked segítségével vezetve. Ámen.

Ének: 248,4. Egy Úristen, Szentháromság, Egy imádandó valóság, Ne hagyj tőled eltévednünk, Maradj mindhalálíg velünk!